

1. Про Концепцію розвитку кримінальної юстиції щодо неповнолітніх в Україні: Указ Президента України від 24 травня 2011 р. № 597/2011. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/597/2011>.

2. Адміністративне право України: підруч. за заг.ред. Т.О.Коломоєць. Київ : «Істина», 2008. 457с.

3. Поволоцька С.Г. Діяльність органів внутрішніх справ по профілактиці правопорушень серед неповнолітніх (адміністративно-управлінське дослідження): дис. канд. юрид. наук : 12.00.07. Харків, 2005. 214 с.

4. Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів кримінальної міліції у справах дітей: наказ МВС України від 19 грудня 2012 р. № 1176. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0121-13>.

5. Школа С.М. Правові засади профілактичної роботи Національної поліції України. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2016. № 3. С. 129–132. URL : http://apnl.dnu.in.ua/3_2016/31.pdf

6. Квітка Я.М. Попередження адміністративних правопорушень серед неповнолітніх): дис. канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2002. 226 с.

Шайда Олена Сергіївна,
курсант факультету підготовки фахівців
для підрозділів превентивної діяльності

науковий керівник:

Рижкова Світлана Анатоліївна,
старший викладач кафедри
адміністративного права, процесу
та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ «ТРАВМА- ВЕДМЕДІВ» ПОЛІЦІЄЮ У ПРОФІЛАКТИЦІ ПОСТТРАВМАТИЧНИХ СТРЕСОВИХ РОЗЛАДІВ У ДІТЕЙ

Одним із пріоритетних завдань, що має ставити перед собою сучасне суспільство, є виховання здорового як у фізичному, так і психічному плані покоління. Національна поліція у цьому процесі також займає певну ланку, адже проводить превентивну роботу з дітьми, захищає їх права та інтереси, допомагає у разі їх порушення. Тому вкрай важливим є знаходити нові способи вдосконалення механізму спілкування між поліцейськими та підростаючими громадянами нашої держави.

Однак, не завжди можливо контролювати всі процеси, що відбуваються навколо нас, адже часто трапляються ситуації, які наносять нищівний удар здоров'ю, і на жаль, до таких ситуацій частіше потрапляють діти.

Наприклад, виходячи зі статистики дорожньо-транспортних пригод, що трапились в Україні з початку 2021 року та до сьогодні, кількість ДТП із загиблими та/або травмованими дітьми, віком до 18 років, становить 2817 випадків [1]. Таким чином, дуже важливим є вміння надавати не лише медичну, а й психологічну допомогу постраждалим дітям на місці дорожньо-транспортної пригоди, тощо. Для налагодження контакту із дітьми в подібних ситуаціях, органи поліції різних країн використовують м'які іграшки. Так, наприклад, одними з перших країн, у яких поліція почала використовувати плюшевих ведмедиків у роботі, так званих «травма-ведмедиків», стали Німеччина, Голландія, Британія [2], а також Естонія [3]. Першочерговим завданням «травма-ведмедиків» є допомога в налагодженні контакту з потерпілими дітьми. Потрапивши до стресової ситуації, дитина може замкнутись у собі, що унеможливить швидку та ефективну допомогу, а відволікшись на плюшевого ведмедика, маючи змогу його обійняти, дитина певною мірою заспокоюється, що дозволяє працівникам швидкої медичної допомоги провести необхідні дії для врятування життя та здоров'я дитини, а працівникам поліції також налагодити контакт із дитиною, надати їй необхідну підтримку.

Також «травма-ведмедики» застосовуються поліцейськими європейських країн й у будь-яких інших стресових ситуаціях, що допомагають дітям почуватись у безпеці, надають змогу дитині висловитись, й таким чином поліцейські можуть зрозуміти обставини, для того щоб надати допомогу дитині в повному обсязі.

Наприклад, якщо дитина заблукала, стала свідком або жертвою кримінального правопорушення. У таких випадках, необхідним є застосування відповідних правил спілкування із дітьми. Слід пам'ятати, що дитина, порівняно з дорослим є достатньо емоційним співрозмовником, менше контролює свої дії, а отже потребує особливого ставлення, залежно від особливостей вікового розвитку. Поліцейським важливо контролювати власний емоційний стан, тому що будь-який прояв негативного ставлення або емоцій може вплинути на психіку дитини, після чого спілкування може ускладнитися. Потрібно слухати дитину, чути її, поважати особистість кожної, бути щирими та уникати брехні [4].

Отже, для збільшення довіри, ефективності в спілкуванні з дітьми під час різних критичних, стресових ситуацій, під час здійснення службової діяльності мало б місце перейняти досвід поліції європейських країн та почати використовувати в роботі «травма-ведмедиків», а також вдосконалювати психологічні навички, ураховуючи потребу особливого ставлення до кожної дитини.

---

1. Статистика ДТП в Україні за період з 01.01.2021 по 30.09.2021 : ДТР 09.2021. URL : <http://patrol.police.gov.ua/statystyka/>.

2. У Великобританії поліція взяла на службу плюшевих ведмедиків. V24 Інформаційний патруль. URL :<https://www.volyn24.com/news/102561-u-velykobrytanii->

policija-vziala-na-sluzhbu-plyushevyh-vedmedykyiv.

3. В автомобілях поліції Естонії з'являється плюшеві ведмедики. Європейська правда. Міжнародна безпека та євроінтеграція України. URL : <https://www.eurointegration.com.ua/news/2017/04/28/7065150/>.

4. Особливості професійного спілкування патрульних поліцейських з різними категоріями осіб: методичні рекомендації. Київ: 2017. 39 с. Методичні рекомендації. URL : <http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/2987/1/Методичка.pdf>.

Чумак Юрій Володимирович,
координатор проекту «Шерифи для нових громад»
у Харківській та Дніпропетровській областях

ПРОТИДІЯ БУЛІНГУ: АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМАТИКА

Із 27 вересня по 1 жовтня 2021 року у вітчизняних закладах освіти проходив Всеукраїнський тиждень із протидії булінгу. Нагальність проблеми булінгу в освітньому середовищі спричинила й появу даної статті. Сьогодні питанню запобігання булінгу та реагуванню на його прояви приділяється значно більше уваги.

У грудні 2018 року Закон України «Про освіту» доповнили пунктом 3-1 частини 1 статті 1, у якому визначили булінг (цькування) як «діяння (дія або бездіяльність) учасників освітнього процесу, що полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого». Типовими ознаками булінгу (цькування) є: систематичність (повторюваність) діяння; наявність сторін – кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності); дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

Правники вказують, що до булінгу (цькування) у закладах освіти належать випадки, які відбуваються безпосередньо в приміщенні закладу освіти та на прилеглих територіях (включно з навчальними приміщеннями, приміщеннями для занять спортом, проведення заходів, коридорами, роздягальнями, вбиральнями, душовими кімнатами, їдальнею тощо) і (або) за межами закладу освіти під час заходів, передбачених освітньою програмою, планом роботи закладу освіти, та інших освітніх заходів, що організовуються за згодою керівника закладу освіти, зокрема, дорогою до (із) закладу освіти. Також потрібно відрізнити булінг від «звичайного» конфлікту. Для булінгу